

informacje

Zarządu Głównego PTTK

Grudzień 1981, Warszawa

Do użytku wewnętrznego

Na adres X Krajowego Zjazdu PTTK napłynęły liczne listy, listy, listy, telegramy. Z konieczności drukujemy tylko kilka.

**Prezydium
X Zjazdu Krajowego
Polskiego Towarzystwa
Turystyczno-Krajoznawczego**

Szanowni Obywatele Delegaci.

Nie mając możliwości osobistego przybycia na II część obrad X Zjazdu przesyłam Wam moje najserdeczniejsze pozdrowienia i życzenia owocnych obrad.

Wysoko cenię sobie dotychczasową działalność Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w upowszechnianiu turystyki i krajoznawstwa, w rozwijaniu uczuć patriotycznych oraz w ochronie środowiska i zabytków.

Głęboko wierzę, że Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze będzie nadal z pożytkiem wypełniać swe statutowe obowiązki, a w codziennej pracy kierować się będzie myślą przewodnią "dialog – porozumienie – przyjaźń".

Pragnę zapewnić, że w swych poczynaniach PTTK zawsze może liczyć na życzliwe poparcie i pomoc Rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Warszawa, dnia 12 listopada 1981 r.

WICEPREZES
RADY MINISTRÓW
JERZY OZDOWSKI

**X Krajowy Zjazd
Polskiego Towarzystwa
Turystyczno-Krajoznawczego
Warszawa**

Z okazji X Krajowego Zjazdu PTTK przekazuję Wam serdeczne pozdrowienia i gorące życzenia owocnych obrad. Wysoko cenimy Wasz wkład w rozwój kultury narodowej i jesteśmy wdzięczni za aktywne uczestnictwo wielu ogniw i instancji PTTK w dziele edukacji narodowej.

Szczególnie chciałbym podkreślić rolę i osiągnięcia Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w kształtowaniu i realizacji programu kulturalnego dla wielomilionowej rzeszy turystów z kraju i z zagranicy. Słowa najwyższego uznania kieruję do przewodników PTTK, za ich niezwykle odpowiedzialną i twórczą działalność w krzewieniu wiedzy o przeszłości i teraźniejszości naszej ojczyzny. Ministerstwo Kultury i Sztuki wysoko ceni pomoc Waszego Towarzystwa

w ochronie dóbr kulturalnych i społeczną działalność na rzecz ratowania i popularyzowania zabytków naszej przeszłości.

Wyrażam przekonanie, że Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze nadal będzie spełniać szczerne posłannictwo wychowania młodego pokolenia w duchu patriotyzmu i szacunku dla dzieł ojczyzny.

Życzę Delegatom i wszystkim Członkom PTTK, aby X Zjazd spełnił pokładane w nim oczekiwania oraz wzbogacił program Towarzystwa o nowe wartości dla dobra całego społeczeństwa.

Warszawa, dnia 14 listopada 1981 r. MINISTER KULTURY I SZTUKI
JÓZEF TEJCHMA

**X Zjazd Polskiego Towarzystwa
Turystyczno-Krajoznawczego
Warszawa**

Drodzy Przyjaciele!

Serdecznie dziękuję za zaproszenie na Wasz Zjazd. Ważne obowiązki państwowe uniemożliwiają mi wzięcie udziału w Waszych obradach. Pozwólcie przeto, że tą drogą prześlę Wam życzenia owocnych obrad. Za Waszym pośrednictwem pozdrawiam wszystkich członków Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Wynikami obrad X Zjazdu PTTK jest zainteresowane zarówno Ministerstwo Oświaty i Wychowania jak też wielotysięczne rzesze nauczycieli – opiekunów Szkolnych Klubów Turystyczno-Krajoznawczych PTTK, a przede wszystkim kilkaset tysięcy uczniów szkół podstawowych i średnich będących członkami Waszej organizacji.

Wnikliwie przestudiowałem materiały pierwszej sesji Zjazdu. Z uwagą śledzę rozwój działalności krajoznawczej w szkołach i placówkach oświatowo-wychowawczych. Pragnę zapewnić Was i wszystkich którzy podejmują tę trudną i szczególnie ważną działalność, że Ministerstwo Oświaty i Wychowania uznaje PTTK jako głównego partnera w rozwoju działalności krajoznawczo-turystycznej wśród młodzieży szkolnej.

Sądzę, że społeczna i ofiarna praca Waszego aktywów umożliwi realizację zasady, iż każdy uczeń w ciągu roku szkolnego powinien mieć możliwość udziału w co najmniej dwóch wycieczkach krajoznawczo-turystycznych organizowanych w obrębie własnego regionu, niezależnie od wycieczek przedmiotowych. Umożliwi to młodzieży nie tylko poznanie własnego kraju, ale również zdobywanie praktycznych umiejętności organizowania i kulturalnego spędzania czasu wolnego.

Oczekujemy od Towarzystwa propozycji programowej działalności krajoznawczej w wolne soboty i inne dni wolne od pracy. Zdajemy sobie sprawę, że prawidłowo programowana i realizowana działalność krajoznawczo-turystyczna wśród młodzieży szkolnej wymaga odpo-

wiednio przygotowanej kadry. Dlatego też problem dokształcania kadry uważam za jedno z najważniejszych zadań PTTK, jako partnera naszych poczynań. Atrakcyjne formy szkolenia kadry prowadzone przez Wasze Towarzystwo będą wspierane przez kuratoria oświaty i wychowania. Konieczne jest zapewnienie stałej pomocy metodyczno-szkoleniowej opiekunom SKKT-PTTK spełniającym ofiarne, kosztem swego czasu osobistego, ważną misję krajoznawczą wśród dzieci i młodzieży.

Zwracam się do Towarzystwa z serdeczną prośbą o daleko idącą pomoc organizacyjną Szkolnym Klubom Turystyczno-Krajoznawczym PTTK przez skupienie wokół ich problemów większej liczby społecznych i etatowych pracowników PTTK i przeznaczenie na ten cel większych środków. Ze swej strony MOiW ubiega się o znaczne zwiększenie dotacji państwowych na turystykę i krajoznawstwo w systemie oświaty i wychowania, co znalazło potwierdzenie w podpisanym 30 września 1981 r. dokumencie określającym współpracę MOiW z Głównym Komitetem Turystyki.

Ministerstwo Oświaty i Wychowania widzi potrzebę modernizacji zarządzania w sprawie szkolnego ruchu krajoznawczo-turystycznego. Pragnę poinformować, że PTTK będzie jednym z głównych konsultantów projektu nowego zarządzenia.

Szanowni Delegaci!

Kluczem do przyszłości krajoznawstwa i turystyki w naszym kraju jest praca z młodzieżą szkolną. Wasze Towarzystwo aktywnie bierze w niej udział. Liczymy na dalszą wytrwałą pracę Waszego licznego i ofiarnego aktywu.

Cel nasz jest wspólny – wspólnie zatem będziemy dążyć, by poprzez krajoznawstwo i turystykę, wykorzystując atrakcyjne formy pracy odpowiadającej młodzieży, wykorzystując jej zapał, samodzielność i chęć poznania ojczystego kraju wychować ją w duchu patriotyzmu, w duchu poszanowania efektów pracy wielu pokoleń Polaków.

Warszawa, dnia 14 listopada 1981 r.

MINISTER
OŚWIATY I WYCHOWANIA

Bolesław Faron

Postanie Polskiego Towarzystwa Tatrzńskiego do Zjazdu delegatów PTTK.

Polskie Towarzystwo Tatrzńskie, stowarzyszenie reaktywowane 10 października 81 r. po 31 letniej nieobecności na mapie kulturalnej Polski przesyła bratniej organizacji turystycznej z okazji jej Zjazdu życzenia owocnych obrad.

Jesteśmy przekonani iż Zjazd delegatów Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego dobrze przysłuży się idei wyprowadzenia polskiego krajoznawstwa z istniejącego kryzysu przyczyniając się tym samym do zmian ogólnej polityki władz w tym względzie.

Wierzmy jednocześnie, że delegaci na Zjazd życzliwie odniosą się do faktu reaktywowania naszego Towarzystwa i dadzą odpowiednie pełnomocnictwa Zarządowi Głównemu PTTK do nawiązania z Towarzystwem Tatrzńskim ścisłej współpracy w kwestiach dotyczących statusu obu stowarzyszeń w odniesieniu do krajoznawstwa i turystyki górskiej. Polskie Towarzystwo Tatrzńskie opowiada się za rzeczowym dialogiem, chęcią porozumienia i zgodnej współpracy we wszystkich zagadnieniach wymagających obopólnych decyzji i rozstrzygnięć. Jesteśmy przekonani, że taką samą postawę wykaże wobec nas Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze.

Przewodniczący Tymczasowego Zarządu PTTK
Stefan Maciejewski

* OBRADY * OBRADY * OBRADY * OBRADY *

W dniach 14–15 listopada odbyła się II tura X Zjazdu Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Podczas I tury, która odbyła się w czerwcu, udzielono absolutorium ustępującym władzom Towarzystwa, wybrano nowy Zarząd Główny, Komisję Rewizyjną i Główny Sąd Koleżeński oraz przyjęto rezolucję programową określającą kierunki działania PTTK w X kadencji. Nie osiągnięto natomiast porozumienia w sprawach statutowych i gospodarczych. Delegaci zdecydowali w czerwcu, iż projekty nowego statutu oraz modelu gospodarki PTTK powinny zostać dopracowane,

poddane szerokiej konsultacji, poczym powtórnie przedstawione delegatom do akceptacji.

Powyższe dokumenty stanowiły główny temat obrad II tury X Zjazdu. Przyjęty projekt nowego statutu (projekt wymaga zatwierdzenia przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych) określa rodzajów Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, powstałego w wyniku połączenia Polskiego Towarzystwa Tatrzńskiego z Polskim Towarzystwem Krajoznawczym. Nowy Statut podkreśla niezależny, autonomiczny charakter Towarzystwa. Silnie umacnia dyscyplinę turystyki kwalifikowanej, wprowadzając do Zarządu Głównego dodatkowo ich przewodniczących wybranych na krajowych naradach aktywu. Statut wzmacnia również rolę Oddziałów PTTK.

Zjazd podjął uchwałę w sprawie zasad i kierunków polityki ekonomicznej w okresie X kadencji. Gospodarka PTTK ulegnie zreformowaniu. Reforma obejmie m.in. umocnienie pozycji gospodarczej Oddziałów poprzez umożliwienie im eksploatacji obiektów turystycznych, konsekwentne wprowadzenie zasady samodzielności, samorządności i samofinansowania wszystkich jednostek gospodarczych, ekonomiczną decentralizację gospodarki wydzielonej, stworzenie systemu społecznej kontroli nad jednostkami gospodarczymi PTTK, politykę maksymalnych oszczędności budżetowych, a przede wszystkim wymóg nadrzędności programu nad działalnością gospodarczą. Reforma wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 1982 r.

Zjazd uchwalił również wystąpienia do Sejmu PRL w sprawie ochrony gór oraz ochrony zabytków.

X Krajowy Zjazd PTTK nadał godność członka honorowego PTTK wieloletniemu członkowi Towarzystwa Papieżowi Janowi Pawłowi II.

Przewodniczący X Zjazdu Krajowego PTTK
Marek Szczepkowski

Teksty podjętych uchwał drukujemy w dalszej części biuletynu.

Fragmenty wystąpienia Prezesa ZG PTTK Andrzeja Gordona

Szanowni Goście,
Drogie Koleżanki i Drodzy Koledzy,

Od pierwszej części naszego Zjazdu minęło 6 miesięcy.

W życiu naszego Towarzystwa był to okres szczególny. W pierwszej części Zjazdu wypowiedzieliśmy się jednomyślnie w sprawie formuły PTTK, określając swoją rolę jako stowarzyszenia turystów kwalifikowanych przepojonych krajoznawczą pasją, a jednocześnie jako ośrodek krajoznawczo-turystycznej edukacji społeczeństwa. Z tak przyjętej formuły wynikają ważne społeczne konsekwencje.

Po pierwsze: W życiu naszego Towarzystwa busołą stał się jednoznacznie turysta kwalifikowany, jego potrzeby, bolączki i pragnienia. Dokonujemy przeglądu wszystkich naszych poczynań mając przed oczyma każdego z nas, turystę wędrującego po górskiej perci i szukającego w schronisku atmosfery domu i klubu górskiego, kolegę przepływającego wody jezior i rzek, z którym spotkamy się w stanicie wodnej, przyjaciół przemierzających pieszo lub na rowerze wąskie ścieżki wśród lasów i pól.

Po drugie: Upatrujemy w takiej turystycznej wędrowce głęboki sens poznawczy i wychowawczy. Wynika on z naszej krajoznawczej koncepcji turystyki, pozwalającej przez zbliżenie lepiej rozumieć istotę Ojczyzny, kształtować w sobie myślenie kategoriami narodu, odpowiedzialności za Polską Rzeczpospolitą Ludową. Stąd właśnie nasza ambicja krajoznawczo-turystycznej edukacji wśród tych, którzy jej pragną i wśród młodzieży, której odstawiamy w turystyce wartości życia.

Po trzecie: Opowiadamy się za turystyką kwalifikowaną będącą wyższą jakościowo formą wypoczynku o ogromnych walorach zdrowotnych i kulturowych.

I chociaż zdajemy sobie sprawę, że była i jest to dla każdego z turystów sprawa jego życiowej pasji, czy stylu życia, to w sumie stanowi ona nowy wymiar dla polityki społecznej w socjalistycznym państwie. Z tego właśnie tytułu turystyka kwalifikowana winna posiadać warunki rozwoju, a my z pobudek głęboko społecznych jesteśmy zobowiązani się ich domagać i jednocześnie je współtworzyć.

Jeśli tak właśnie spojrzymy na przyjętą przez nas formułę, to rzecz jasną staje się to, że jej wdrażanie będzie sprawą permanentną, swoistym stylem życia Towarzystwa. Oczywiście jest też to, że z tego punktu widzenia powinniśmy przystąpić do debaty nad projektem zmiany statutu i rozwiązaniami w sferze gospodarki.

Koleżanki i Koledzy,

Jestem zobowiązany przedstawić Koleżankom i Kolegom aktualne problemy Towarzystwa oraz złożyć raport z prac prowadzonych przez nowo wybrany Zarząd Główny. W liście, który skierowałem do Koleżanek i Kolegów po pierwszej części Zjazdu poinformowałem Was o problemach, które uznaliśmy za priorytetowe w naszej pracy. Mówiąc skrótowo były to tematy: „PTTK a góry”, „Statut i wewnątrzorganizacyjne umocnienie PTTK”, „Model gospodarki Towarzystwa”, „Realizacja uchwał i wniosków Zjazdu”, „Sprawy przewodniczące i pracownicze” oraz „Organizacyjne przygotowanie II części Zjazdu”. Zarząd Główny uznał te tematy za najpilniejsze i chociaż mieliśmy świadomość, że ich w pełni w ciągu 6 miesięcy nie rozwiążemy, to zgodnie z dyspozycją programową Zjazdu na nich skoncentrowaliśmy swoją uwagę.(...)

(...) „PTTK a góry” – podjęcie tego tematu było konsekwencją wniosków zgłaszanych od dłuższego czasu przez nasz aktyw górski z Komisją Turystyki Górskiej Zarządu Głównego na czele. Podkreślając nasze tradycje wywodzące się z Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, rangę turystyki górskiej w życiu naszego Towarzystwa oraz potrzebę rozwiązania wielu palących problemów sygnalizowanych przez nasze „górskie” kluby i komisje przygotowaliśmy i przeprowadziliśmy z wiodącym udziałem Komisji Turystyki Górskiej plenarne posiedzenie Zarządu Głównego PTTK na temat „PTTK a góry”.(...)

(...) Przedkładamy dzisiaj Zjazdowi przyjęty przez ZG projekt uchwały w sprawie modelu turystyki górskiej i projekt listu do Marszałka Sejmu PRL. Ich przyjęcie będzie podkreśleniem roli turystyki górskiej w życiu Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Koleżanki, Koledzy, Delegaci,

Drugim węzłowym problemem jest „Statut i wewnątrzorganizacyjne umocnienie Towarzystwa”. Zarząd Główny współdziałał z wybraną przez Zjazd Komisją Statutową. Rozsyłaliśmy opracowane przez Komisję kolejne wersje projektu statutu. Każdy z delegatów miał i ma dalej możliwość uczestniczenia w konstruowaniu tego podstawowego dla nas dokumentu. Ponieważ sprawozdanie z prac Komisji Statutowej Zjazdu złoży jej przewodniczący, kol. Janusz Grzybowski, pozwolę sobie tylko na kilka uwag ogólnych. Jak wszyscy doskonale pamiętamy w tej sprawie nie mieliśmy jednolitego poglądu w trakcie pierwszej części Zjazdu. Przekonaliśmy się jak zróżnicowane, a czasami sprzeczne ze sobą są propozycje zgłaszane do projektu statutu. Okres między sesjami Zjazdu wykorzystywaliśmy między innymi na konsultację przedkładanych rozwiązań. Tocząca się wtedy dyskusja pozwalała na sformułowanie następujących spostrzeżeń: 1. Projekt statutu musi odpowiadać przyjętej przez nas formule programowej. 2. Projekt statutu powinien bardziej ofensywnie i zdecydowanie określać nasze zadania. 3. Wzmocnieniu powinna ulec rola komisji, oddziałów, kół i klubów.(...)

(...) Uznaliśmy, że ważną sprawą jest integralność działania naszego Towarzystwa. Stąd m.in. w nawiązaniu do formuły programowej zamierzamy odbyć plenarne posiedzenie ZG m.in. na tematy „PTTK a woda”, „Główne problemy turystyki pieszej i kolarskiej”, „PTTK a młodzież”. W przygotowaniach do plenarnych posiedzeń będą uczestniczyły grupy członków Zarządu Głównego, oraz zainteresowane komisje.(...)

Szanowni Goście, Koleżanki i Koledzy,

Sprawy właściwego funkcjonowania PTTK-owskiej gospodarki, większej gospodarności oraz podporządkowanie naszym celom programowym nie zostały rozstrzygnięte w trakcie pierwszej części Zjazdu. Zakończyliśmy wówczas ten temat wytycznymi dla Zarządu Głównego.

Zgodnie z dyspozycją Zjazdu zawartą w wytycznych Zarząd Główny podjął konkretne działania. Jednocześnie – o czym informowałem kolegów delegatów – uległa pogorszeniu sytuacja finansowa Towarzy-

stwa. Działania podjęliśmy w trzech wzajemnie ze sobą powiązanych kierunkach:

- realizacji wytycznych,
- wdrażaniu planu oszczędności
- i wejściu w reformę gospodarczą.(...)

Drogie Koleżanki, Drodzy Koledzy,

Chciałbym zwrócić Waszą uwagę na kilka elementów, które charakteryzują sytuację w której podejmiemy uchwałę Zjazdową.

Po pierwsze: W naszych rozwiązaniach szczególnie w zakresie bazy nie może być jednolitego rozwiązania dla całego kraju. Różne są składowe bazy w poszczególnych regionach oraz różne są również możliwości kierowania bazą i przejmowania jej przez Oddziały i Zarządy Wojewódzkie. Trzeba więc szukać rozwiązań optymalnych gwarantujących zarówno realizację celów programowych jak i rachunku gospodarczego. Stąd taką dużą wagę przywiązujemy do konsultacji i społecznej podejmowania decyzji w sprawach bazy noclegowej.(...)

Po drugie: Musimy mieć świadomość, że sam program oszczędności stanowi jedynie część programu zwiększenia efektywności naszego gospodarowania. Program oszczędności wdrażamy, mimo oporów z różnych ogniw, z całą konsekwencją. Jego efekty ważne w sferze społecznej nie zmieniają jednak istoty naszej sytuacji finansowej. Będziemy dążyć do rentowności bazy. Będzie to możliwe tylko w części obiektów. Aktualnie Towarzystwo już nie stać na dopłacanie do z założenia deficytowej bazy (schronisk, stanic, domów wycieczkowych), które z uwagi na swój otwarty charakter (zaledwie 10–20% użytkowników to członków PTTK) muszą być dotowane przez Państwo w zakresie inwestycji, modernizacji i eksploatacji. Pracujemy wspólnie z GKT nad opracowaniem zasadnego społecznie i odpowiadającego funkcji schroniska, stanic czy domu wycieczkowego systemu dotowania.

Po trzecie: W wyniku zmian społecznych i gospodarczych w Polsce nastąpiły też zmiany w naszym Towarzystwie. Coraz bardziej utrudniona jest działalność gospodarcza. Permanentnie wzrasta – co odczuwają szczególnie oddziały – podatek obrotowy. Nie bagatelny są też konsekwencje zmian w strukturze płac w okresie od września 1980 r. do października 1981 r. Wg szacunkowych danych z tytułu podwyżek płac, wprowadzenia dodatku z tytułu realizacji porozumień, dodatku za wysługę lat, nowych zasad nagród jubileuszowych, nowych zasad przyznawania nagród oraz dodatków rodzinnych i rekompensat za chleb, wzrósł osobowy fundusz o ca 140 mln. Mimo tych podwyżek płace naszych pracowników działalności statutowej i gospodarczej są o ca 15–20% niższe od średniej krajowej. Nie wspomnieliśmy o konsekwencjach wzrostu diet i o wielu innych sprawach. Istnieje więc pilna potrzeba stworzenia mechanizmów operujących wszędzie tam gdzie jest to możliwe rachunkiem ekonomicznym.(...)

Drogie Koleżanki i Koledzy,

Zarząd Główny przystąpił do konsekwentnej realizacji wytycznych, wdrażania systemu oszczędności (obejmującego blokadę zatrudnienia, zwolnienia z pracy, likwidację najbardziej deficytowych jednostek) oraz do tworzenia jasnych rozwiązań ekonomicznych i społecznych. Nie są to sprawy łatwe. Możemy już jednak mówić o pierwszych efektach. Za zwolnieniem pokoi w DT Krakowie, z dniem 1.XII – 12 pokoi w DT w Warszawie, za likwidacją konkurencyjności w Towarzystwie, a wymieniam tylko kilka przykładów, idą następne rozwiązania. Piszemy o nich w „Koncepcji...” i innych materiałach.(...)

Proszę Koleżanek i Kolegów

Powołaliśmy pod kierownictwem kol. Eryka Porąbki Radę Ekonomiczną ZG, która będzie fachowym organem doradczym ZG w sprawach gospodarczych umożliwiając Prezydium i całemu Zarządowi Głównemu dyskusje nad szczegółowo przeanalizowanymi przez Radę rozwiązaniami. Przywiązujemy dużą wagę do pracy tego organu i powołanych do niego ludzi. Dotychczasowe prace zespołów powołanych przez Zarząd Główny skłaniają do jednej refleksji. Przy dużym zróżnicowaniu sytuacji poszczególnych ogniw gospodarki i – co teraz ważne – przy wprowadzaniu przez władze państwowe nowych unormowań życia gospodarczego nie można podejmować rozwiązań nadmiernie szczegółowych. Zwracam się do Koleżanek i Kolegów Delegatów z prośbą aby dokument Zjazdowy w sprawach ekonomicznych miał charakter kierunkowy, określający główne cele i pożądane efekty społeczne. Taki dokument pozwoli na właściwe jego wykonywanie

niezależnie od zmiany systemu instrumentów wprowadzonych w ramach reformy gospodarczej.

Pozwólcie, że omówienie spraw ekonomicznych zakończę jedną refleksją. Opracowywane przez nas rozwiązania muszą mieć charakter systemowy, jasno wiązać się z usytuowaniem naszej gospodarki w działaniu Towarzystwa i całej gospodarki narodowej. Muszą być takie, aby przynajmniej na kilka lat stworzyły jasną, przejrzystą i efektywną strukturę poczynań ekonomicznych. Do tego trzeba naszej pracy, konsekwencji ale i stworzenia właściwych warunków ze strony Państwa.

Koleżanki i Koledzy

Nasze Towarzystwo to żywy organizm społeczny, żywo reagujący na wszelkie nieprawidłowości, szukający nowych, ciekawych rozwiązań. Dowodem tego były setki wniosków zgłoszonych w toku kampanii, przed i na samym Zjeździe. Przywiązując do nich dużą wagę Zarząd Główny powołał specjalny zespół do czuwania nad ich realizacją. Wnioski zostały skierowane do właściwych resortów, dokonano także podziału wniosków, których realizacja nastąpić musi w samym Towarzystwie. (...)

(...) Wykorzystując szereg wniosków ZG pracujący pod kierownictwem kol. Marka Szczepkowskiego zorganizował cały cykl narad przedstawiciele komisji turystyki kwalifikowanej z Biura Turystyki Zagranicznej PTTK i z naszym zakładem Wydawniczo-Propagandowym. W planie są następne spotkania. Efektem tych spotkań jest przyjmowanie wspólnych harmonogramów realizacji spraw zgłoszonych przez nasze ogniwa i samych turystów — członków PTTK.

Realizacja poważnej części wniosków uzależniona jest od przyjętych przez Zjazd zmian statutu i ukierunkowania spraw gospodarczych. (...)

Drodzy Delegaci

Zarząd Główny w nowej kadencji podjął tak ważne dla naszego Towarzystwa sprawy przewodnictwa. Czternastotysięczna rzesza przewodników wodzi co roku blisko 9 milionów po zabytkach naszej kultury, górach, regionach i zakładach pracy. Wodząc po kraju wodzą jednocześnie po duszy ludzkiej, rozbudzając wyobraźnię i wrażliwość wycieczkowiczów. Przewodnikom i krajoznawcom zawdzięczamy też pełnię pokazywania naszej rodzimej historii, budzenie pasji poznawczych, dumy narodowej i chęci pracy dla Polski. Na specjalnym posiedzeniu prezydium ZG z udziałem Komisji Przewodników Turystycznych i reprezentacji przewodniczącej „Solidarność” dokonaliśmy oceny stanu przewodnictwa. Przyjęliśmy harmonogram prac, zaopiniowaliśmy projekt nowego zarządzenia przewodniczącego GKT w sprawach przewodnictwa. Komisja Przewodników Turystycznych PTTK wybrana na Krajowej Naradzie pracuje nad umocnieniem samorządu przewodniczącego i określeniem swoich zadań w dziedzinie wychowania społecznego. Będzie też czuwać nad realizacją wniosków przewodniczących skierowanych do MPSIS i innych resortów. (...)

(...) Szanowni Goście!

Koleżanki i Koledzy

Jesteśmy organizacją turystów. Jeszcze mamy przed oczyma piękne jesienią szlaki górskie, spokój szlaków wodnych, nowo odkrywane ścieżki wędrowek pleszycznych i kolarskich. Gdy mówimy Towarzystwo mamy na myśli nie tylko głęboko patriotyczny program ale ludzi z którymi jesteśmy związani przyjaźnią, sympatią i więzami koleżeństwa. Razem z nimi tworzymy Towarzystwo. Dlatego też z taką pasją umocniłyśmy programową i organizacyjną jedność PTTK. Świadczy o tym praca ogniw dla nas najważniejszych; oddziałów, klubów i kół. Stworzyliśmy w PTTK płaszczyznę porozumienia dla wszystkich turystów dla których najważniejszą sprawą jest Polska Ludowa, jej piękno, jej turystyka kwalifikowana, pasja krajoznawcza, aktywna opieka nad zabytkami i ochrona przyrody. W PTTK spotykają się ludzie różnych światopoglądów, różnych orientacji społecznych i politycznych. Jednak dla wszystkich z nas ważną jest sprawa służby naszej Ojczyźnie, stan i rozwój Polski. Dlatego też z taką radością przyjęliśmy spotkanie i Sekretarza PZPR premiera gen. Armii Wojciecha Jaruzelskiego z prymasem Polski arcybiskupem Józefem Glempem i Przewodniczącym KK NSZZ „Solidarność” Lechem Wałęsą. Sądzę, że wyrażę uczucia nas wszystkich jeśli tutaj z trybuny Zjazdu wyrażę w imieniu PTTK

poparcie dla idei porozumienia narodowego, związanego z rozwojem demokracji i socjalizmu oraz umacnianiem naszego narodowego potencjału społecznego i gospodarczego. Nasze poparcie wyrazimy swoją społeczną pracą służącą integracji narodu i osiaganiu celów polityki społecznej PRL.

Drodzy Goście i Drodzy Delegaci

Korzystając z możliwości wypowiedzi na forum Zjazdu pragnę podjąć jeszcze 4 tematy:

Pierwszy — to koncepcja rozwoju turystyki w Polsce. Główny Komitet Turystyki na czele z przewodniczącym Janem Cisowskim zdecydowanie zmierza do szerokiego traktowania turystyki nie tylko jako towaru, ale — co dla nas najistotniejsze — jako wartości społecznej. Udzielając poparcia takiej koncepcji chcemy być silnym i niezależnym partnerem Komitetu.

Oczekujemy zrozumienia dla rozwoju turystyki kwalifikowanej jako ważnej sfery życia społecznego. Preferowana przez nas turystyka kwalifikowana przepojona krajoznawczą pasją jest ciągle atrakcyjną propozycją społeczną, której skutki dla zdrowia i kultury narodu mogą być ogromne.

W tym duchu podejmiemy w naszym Towarzystwie dyskusję nad opracowanym przez GKT projektem raportu o stanie turystyki.

Koleżanki i Koledzy

Kolejnym problemem, który nie może ująć naszej uwadze jest nasza działalność środowiskowa: w zakładach pracy, szkołach, uczelniach i osiedlach mieszkaniowych. Tylko wtedy będziemy mogli rozwijać turystykę kwalifikowaną a przynajmniej stwarzać przesłanki do jej rozwoju jeśli nasze ogniwa — Oddziały i Kola znajdują właściwe miejsce w życiu swojego środowiska. (...)

Koleżanki i Koledzy

Niezwykle ważną jest sprawa naszej tradycji i ciągłości życia Towarzystwa. PTTK powstało z połączenia Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Nawijujemy i kontynuujemy działalność tych Towarzystw. Czynimy to pracą naszych oddziałów, kół i klubów, pracą każdego z nas. Tradycje PTTK i PTK stanowią część naszego życia. (...)

(...) W bieżącym roku obchodzimy 75 rocznicę powstania Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, organizacji, która zapisała piękne Karty patriotycznego wychowania, rozbudziła pasję i tęsknoty krajoznawcze, stworzyła podwaliny do naszej działalności. Jestem przekonany, że godnie uczymy tę niezwykle ważną dla nas rocznicę. Program centralnych obchodów tego jubileuszu przygotowała nasza Komisja Krajoznawcza. (...)

(...) Wreszcie po czwarte. Skrótoowo przedstawiłem zasadnicze problemy naszego Towarzystwa. Mają one zasadnicze odniesienia — do turystyki kwalifikowanego, do naszej organizacji i do najdroższej Ojczyzny Polski Ludowej.

Po zjeździe rozjedziemy się do domów, będziemy w kręgu przyjaciół w Kole, Klubie i w Oddziale czy Komisji zwyczajnie kontynuować naszą PTTK-owską działalność. Odkryjemy dla siebie i dla innych nowe szlaki i nowe płaszczyzny wrażliwości...

Będziemy spotykać się na szlakach, w schroniskach i stanicach, śpiewać przy ognisku, wspominać wędrowki oglądając ciągle nowe zdjęcia i slajdy. Dzisiaj będziemy podejmować ważne decyzje dla Towarzystwa — i co stwierdzam bez megalomanii — dla kraju. Wierzę, że w debacie i podejmowaniu dyskusji będziemy pamiętać o jedności Towarzystwa, o powinnościach wobec Koleżanek i Kolegów, którzy powierzyli nam mandaty na Zjazd, o obowiązku wobec PTT-owskiej i PTK-owskiej tradycji.

Wierzę, że druga tura naszego Zjazdu będzie mądra. Mądra dalekowzrocznością i decyzjami.

Wszyscy oczekują od nas tego. Jestem przekonany, że znajdziemy najlepsze, optymalne rozwiązania. Tylko taka jest nasza droga. Przez umocnienie programowe i organizacyjne Towarzystwa do lepszej służby turystyce, społeczeństwu, Polsce.

Prezes ZG PTTK
Andrzej Gordon

życie gospodarcze

PTTK reformuje swoją gospodarkę

Władze PTTK określiły na ostatnim X Zjeździe Krajowym Delegatów w dniach 14–15 listopada 1981 r. dwa podstawowe cele dla swojej działalności gospodarczej:

- wspomaganie działalności programowej,
- zabezpieczanie środków finansowych na działalność PTTK.

W wyniku przygotowań w ciągu ostatniej kilku miesięcy do reformy gospodarczej oraz szerokiej konsultacji podstawowych założeń tej reformy wśród aktywu PTTK, powstała nowa koncepcja struktury gospodarki Towarzystwa oraz opracowany został nowy system ekonomiczno-finansowy dla działalności gospodarczej, oparty generalnie o założenia uchwały nr 112/81 Rady Ministrów w sprawie drobnej wytwórczości.

Nowa koncepcja struktury gospodarki Towarzystwa charakteryzuje się likwidacją istniejących dotychczas scentralizowanych systemów zarządzania, nie najlepiej służących realizacji celów programowych Towarzystwa i nie zapewniających rzeczywistego wpływu działaczy i członków PTTK na cele działalności gospodarczej oraz sposób ich realizacji. Likwidując dotychczasowy scentralizowany system zarządzania gospodarką (m.in. poprzez likwidację dotychczasowego Zrzeszenia Gospodarki Turystycznej PTTK oraz Dyrekcji Naczelnej Zakładów Produkcyjnych „Foto-Pam”), władze Towarzystwa wypowiedziały się za prowadzeniem działalności gospodarczej w systemie zdecentralizowanym, w którym określającym cele i sposoby ich realizacji byłby – właściwy terenowo dla danej jednostki gospodarczej – aktyw Towarzystwa.

Równocześnie działacze PTTK wypowiedzieli się przeciwko standardowym rozwiązaniom organizacyjnym na rzecz tworzenia elastycznego modelu działalności gospodarczej w zależności od określonych warunków terenowych, takich jak potencjał organizacyjny, kadrowy i ekonomiczny oddziałów PTTK i zarządów wojewódzkich, czy też potencjał jednostek gospodarczych, działających na danym terenie. Oznacza to możliwość budowy takich struktur, które będą najlepiej odpowiadały potrzebom oddolnych ogniw terenowych PTTK. Należy z tym wiązać nadzieję, że gospodarka lepiej będzie zabezpieczała potrzeby przeciętnego turysty, zwłaszcza w zakresie zabezpieczenia warunków do uprawiania turystyki kwalifikowanej i zabezpieczania potrzeb turystów indywidualnych. Aktyw PTTK będzie bowiem miał bezpośredni wpływ na sposób wykorzystywania miejsc noclegowych w obiektach turystycznych, na atmosferę w obiekcie, jego turystyczny wystrój, kształtowanie form samoobsługi turysty w obiekcie itp.

PTTK spodziewa się również, że wraz z wprowadzeniem zasad uchwały nr 112/81 Rady Ministrów do jednostek gospodarczych, takich jak Zakłady Produkcyjne „Foto-Pam”, Zakłady Remontowo-Budowlane PTTK oraz systemu zbliżonego do zasad uchwały nr 112 w jednostkach zarządzających obiektami turystycznymi Towarzystwa – stworzone zostaną mechanizmy nie tylko samodzielności i samorządności tych jednostek gospodarczych, ale również warunki samofinansowania działalności. Równocześnie dla zagwarantowania priorytetu potrzeb programowych PTTK i interesu turysty nad interesami działalności gospodarczej, funkcjonować będzie rozbudowany system rad nadzoru społecznego i rad programowych nad jednostkami gospodarki PTTK.

Na drodze rozwiązywania problemów finansowych PTTK i tworzenia warunków (również w sferze struktur organizacyjnych i systemów ekonomiczno-finansowych) do jak najlepszego wspomagania sfery statutowo-programowej PTTK – aktyw Towarzystwa uchwalił między innymi nowe, wyższe składki członkowskie, opłaty za wpisowe i legitymacje.

Działania w kierunku wdrażania reformy w gospodarce Towarzystwa są sukcesywnie realizowane i przebiegają równolegle z działaniami o charakterze oszczędnościowym. W ostatnim czasie zmniejszono administrację centralną, zatrudnienie w jednostkach gospodarczych PTTK o kilkaset osób, odzyskano kilkadziesiąt miejsc dla potrzeb działalności noclegowej (w Domach Turysty w Warszawie i Krakowie). Ogranicza się zakres funkcjonowania jednostek przynoszących deficyt. W przygotowaniu, obok doraźnych działań, jest długofalowy program oszczędności, zakładający m.in. zasadę samofinansowania imprez turystycznych, zmniejszenie imprez centralnych, ograniczenie ich oprawy itp.

Uchwała

X Krajowego Zjazdu P.T.T.K.

w sprawie zasad i kierunków polityki ekonomicznej Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego

X Zjazd Krajowy PTTK zapoznał się z aktualną sytuacją finansową i gospodarczą PTTK, którą ocenia jako niezwykle trudną. Wynikała ona, zarówno z niekorzystnych uwarunkowań zewnętrznych, jak również wewnątrz Towarzystwa. Do tych błędów zaliczamy w szczególności: scentralizowany, wieloszczeblowy system zarządzania gospodarką wyodrębnioną, przerosty administracyjne, wadliwe mechanizmy ekonomiczne, nieefektywną politykę inwestycyjną oraz nieoszczędną gospodarkę finansową.

X Zjazd Krajowy PTTK stoi na stanowisku, że jedyną drogą wyjścia z tej sytuacji jest kompleksowa i radykalna reforma działalności gospodarczej PTTK, zgodna z kierunkami reformy gospodarczej w kraju. Reforma ta powinna obejmować w szczególności:

- umocnienie pozycji gospodarczej oddziałów PTTK m.in. poprzez umożliwienie im eksploatacji obiektów turystycznych, a także poprzez umożliwienie prowadzenia działalności gospodarczej w formie wyodrębnionej;
- elastyczne kształtowanie rozwiązań organizacyjnych zależnie od możliwości i potrzeb terenu;
- konsekwentne wprowadzanie zasady samodzielności, samorządności i samofinansowania wszystkich jednostek gospodarczych;
- ekonomiczną decentralizację gospodarki wyodrębnionej i doprowadzenie w związku z tym do końca likwidacji zbędnych ogniw administracyjnych;
- stworzenie systemu społecznej kontroli nad jednostkami gospodarczymi PTTK;
- stworzenie systemu preferencji finansowych dla działalności gospodarczej, zgodnej z potrzebami programowymi PTTK;
- rewizję systemu pomocy finansowej oddziałom;
- politykę maksymalnych oszczędności budżetowych.

X Zjazd Krajowy PTTK wyraża aprobatę dla postanowień uchwały nr 6/X/81 Zarządu Głównego PTTK oraz dla opracowanej przez Zarząd Główny PTTK „Koncepcji podstawowych kierunków polityki ekonomicznej w okresie X kadencji władz PTTK”, którą należy traktować jako obowiązujący program.

X Zjazd Krajowy PTTK przyjmuje przedstawioną przez Zarząd Główny PTTK informację o podjętych działaniach wykonawczych i posunięciach oszczędnościowych.

X Zjazd Krajowy PTTK zobowiązuje Zarząd Główny PTTK do wprowadzenia z dniem 1.01.1982 podstawowych rozwiązań systemowych, warunkujących reformę.

X Zjazd Krajowy PTTK zobowiązuje Zarząd Główny PTTK do wnikliwego rozpatrzenia wszystkich wniosków zgłoszonych w trakcie obu sesji Zjazdu i wykorzystania ich w pracach nad reformą.

X Zjazd Krajowy PTTK

Uchwała

X Zjazdu Krajowego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w sprawie modelu turystyki górskiej.

Góry w Polsce stanowią niewielką część powierzchni kraju (3%) i ochrona ich środowiska, a przede wszystkim niezwykłych walorów przyrodniczych i kulturowych — staje się sprawą nadrzędną dla społeczeństwa. Polskie góry wymagają ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem przemysłu, rolnictwa i jego chemizacji, urbanizacji, komunikacji, gospodarki leśnej i wodnej oraz masowej turystyki.

Turystyka górską stanowi jedną z najważniejszych dziedzin działalności Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Wynika to z tradycji przejętych od prekursora naszej organizacji Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, z żywiołowego zainteresowania górami w okresie ostatnich 35 lat, z aktywności Towarzystwa i jego bogatego potencjału intelektualnego i materialnego w tej dziedzinie. Wobec powyższego czujemy się zobowiązani do troski o polską turystykę górską.

Te właśnie względy upoważniają PTTK do zabrania głosu w sprawach gór i turystyki górskiej i uzasadniają uznanie Towarzystwa za organizację wiodącą w tej dziedzinie.

Ta rola winna polegać na:

- przedstawianiu władzom państwowym programów, koncepcji i inicjatyw dotyczących rozwoju i uprawiania tych dyscyplin;
- obowiązkowym uznaniu PTTK za instytucję opiniującą projekty planów zagospodarowania przestrzennego terenów górskich; opiniującą i atestującą sprzęt dla turystyki górskiej letniej i zimowej;
- utrzymaniu wyłączności Towarzystwa w sprawach szlaków turystycznych letnich i zimowych;
- uznaniu Towarzystwa za reprezentera turystów kwalifikowanych na obszarach chronionych;
- nadaniu Towarzystwu uprawnień koordynacyjnych w odniesieniu do całokształtu działalności turystycznej na terenach gór.

Góry w Polsce winny stać się przede wszystkim terenem samodzielnej kwalifikowanej turystyki. Jest to zgodnie z praktykowanym współczesnym modelem indywidualnej turystyki górskiej w świecie oraz z wieloletnimi dążeniami światłych obywateli naszego kraju walczących o ochronę gór.

W dotychczas funkcjonującym modelu turystyki polskiej realizacja tego celu nie jest możliwa.

Jako największa turystyczna organizacja w kraju, posiadająca tradycje jednej z najstarszych w świecie, postulujemy:

- 1) akceptację przyszłościowego modelu turystyki górskiej, opracowanego przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, opartego na preferencjach dla turystyki kwalifikowanej. Uprawianie turystyki kwalifikowanej w górach jest najcenniejsze z punktu widzenia społecznego. Ta przesłanka winna doprowadzić do uznania turystyki kwalifikowanej za jedną z form działalności społecznej państwa;
- 2) objęcie ustawową ochroną polskich gór; w sprawie tej PTTK występuje do Sejmu PRL i zobowiązuje się do opracowania założeń tej ochrony;
- 3) wprowadzenie korzystnych dla turystów przepisów o poruszaniu się po szlakach granicznych;
- 4) stworzenie turystom szerszych możliwości uprawiania turystyki górskiej poza Polską i ułatwienie turystom zagranicznym wędrowania po polskich górach poprzez zrównanie cen noclegów w obiektach górskich dla obywateli wszystkich państw;
- 5) Wydzielenie odrębnej puli dewiz dla potrzeb turystyki kwalifikowanej.

Baza PTTK służąca turystyce kwalifikowanej w górach powinna być utrzymywana przy finansowej pomocy Państwa i rozwijana zgodnie z kompleksowym planem zagospodarowania polskich gór opracowanym z udziałem PTTK. Plan ten winien być przyjęty przez Główny Komitet Turystyki jako obowiązujący dokument.

Ważnym uzupełnieniem sieci schronisk górskich winny być stacje turystyczne, których reaktywowanie wymaga wydatnej pomocy GKT. W stosunku do nomenklatury i wymogów „zakładów hotelarskich” oraz „pokoi gościnnych”.

Należy zapewnić możliwość biwakowania przy szlakach turystycznych co wymaga dokonania ustaleń w Ministerstwie Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

Ważnym elementem zagospodarowania gór jest sieć znakowanych szlaków turystycznych, która osiągnęła stan wystarczający dla potrzeb turystów.

Prawnej ochronie wymagają tereny bezpośrednio przyległe do szlaków.

W Głównym Komitecie Turystyki widzimy rzecznika naszych propozycji. Ich realizacja wpłynęłaby na podniesienie poziomu życia i zdrowia społeczeństwa, szczególnie młodzieży, a także pomogłaby w rozwiązywaniu niektórych problemów natury społecznej.

Podjętą przez Zarząd Główny PTTK uchwałą nr 5/X/81 w sprawie rozwoju turystyki górskiej, traktujemy jako nasze zobowiązanie licząc na pomocny wkład Głównego Komitetu Turystyki w realizację zadań wykraczających poza możliwości PTTK.

Warszawa 14–15 XI 81.

X Zjazd Krajowy PTTK

na warsztacie komisji społecznych

Uchwała Nr 9/X/81

Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego z dn. 24–25 października 1981 r. w sprawie składu osobowego Komisji Współpracy z Wojskiem Polskim Zarządu Głównego PTTK na okres X kadencji

1. Działając w oparciu o §21, pkt. 9 statutu PTTK, Zarząd Główny PTTK powołuje Komisję d/s Współpracy z WP w następującym składzie:

1) ppłk dr Marek Szczepkowski	— przewodniczący, GZP Warszawa
2) mjr Sylwester Bernatek	— WOPK Wrocław
3) kpt. Janusz Bogocz	— WOW Węgorzewo
4) kmdr por. Leonard Budniak	— MW Gdynia
5) ppłk Ryszard Gaus	— WOPK Warszawa
6) kpt. Wojciech Karmilo	— ŚOW Poznań
7) mjr Stanisław Kochański	— ŚOW Wrocław
8) ppłk rez. Stanisław Krok	— WL Dęblin
9) ppłk Tadeusz Lech	— ŚOW Gubin
10) płk Jerzy Łucznik	— OWP Warszawa
11) ppłk Ryszard Małkowski	— WOP Kętrzyn
12) płk rez. Tadeusz Małyszko	— ZG PTTK Warszawa
13) kpt. Tomasz Michałowski	— WAT Warszawa
14) ppłk Mieczysław Nyk	— WOP Warszawa
15) kol. Jerzy Pawluczyk	— WOPK Warszawa
16) ppłk rez. Mieczysław Róg	— POW Koszalin
17) ppłk Adam Śliwakowski	— WOW Warszawa
18) kol. Mieczysław Sobkiewicz	— ZG PTTK Warszawa
19) kol. Andrzej Tokarski	— MW Gdynia
20) mjr Józef Trzciński	— POW Bydgoszcz
21) ppłk Czesław Wirbał	— WL Poznań
22) płk Konrad Wawrzyniak	— Gł. Kw. Warszawa
23) ppłk Zbigniew Wrona	— ŚOW Gliwice
24) por. Wojciech Zawadzki	— POW Czarne

2. Skład Komisji wyłoniony został podczas narady delegatów aktywu turystycznego Okręgów Wojskowych, Rodzajów Sił Zbrojnych i Instytucji Centralnych MON w dniu 29.IX.1981 r. w Warszawie. Wzięto w niej udział 43 delegatów.

3. Zarząd Główny PTTK postanawia, że do czasu zmian w statucie PTTK, Komisja pracować będzie w oparciu o „Regulamin ramowy komisji społecznych”, uchwalony przez Zarząd Główny PTTK w dniu 10 stycznia 1980 r.

Zarząd Główny PTTK

Uchwała Nr 10/X/81

Zarządu Głównego PTTK z dnia 24–25 października 1981 r. w sprawie składu osobowego Komisji Zarządu Głównego PTTK.

1. W związku z wyborem dokonany na naradach aktywu – Zarząd Główny PTTK zatwierdza skład osobowy przewodniczącego Komisji Przewodników Turystycznych Zarządu Głównego PTTK (Załącznik 1) oraz skład osobowy i Naczelnika Sztabu Głównego Służby Kultury Szlaku (załącznik 2).
2. Tryb zwołania narad i wyborów określiły poszczególne komisje.
3. Zarząd Główny PTTK postanawia, że do czasu zmian w statucie PTTK, komisje pracować będą w oparciu o „Ramowy regulamin komisji społecznych PTTK”, uchwalony przez Zarząd Główny PTTK w dniu 10.I.1980 r.

Zarząd Główny PTTK

Załącznik Nr 1

Komisja Przewodników Turystycznych

I. Skład osobowy Komisji

Prezydium Komisji:

1) Tadeusz Stefański	– przewodniczący – Warszawa
2) Marian Bracławik	– v-przewodniczący – Katowice
3) Tadeusz Chudoba	– v-przewodniczący – Warszawa
4) Marek Świerczyński	– v-przewodniczący – Kraków
5) Stanisław Skowroński	– sekretarz – Warszawa

oraz członkowie prezydium:

- 6) Oskar Andruskiewicz – Wrocław, 7) Jerzy Borucki – Wałbrzych, 8) Stanisław Gończaruk – Szczecin, 9) Aleksander Górski – Olsztyn, 10) Edmund Kuna – Warszawa, 11) Mieczysław Michalski Gdańsk, 12) Wiesław Piprek – Nowy Sącz, 13) Florian Waliński – Bielsko Białe, 14) Jan Wątroba – Kraków, 15) Zenon Wiatr – Poznań.

Plenum Komisji:

- 16) Janina Bąk – Tarnobrzeg, 17) Zofia Borawska – Łomża, 18) Janusz Brandys – Częstochowa, 19) Barbara Bukowska – Kraków, 20) Zbigniew Dydek – Rzeszów, 21) Małgorzata Chodunaj – Suwałki, 22) Andrzej Iwiński – Elbląg, 23) Wacław Karbowski – Ostrołęka, 24) Franciszek Koszuba – Katowice, 25) Jan Kurowski – Warszawa, 26) Kazimierz Ludwicki – Bydgoszcz, 27) Mieczysław Matynia – Kielce, 28) Tadeusz Mikulski – Bielsko-Białe, 29) Antoni Mizia – Katowice, 30) Piotr Nawrocki – Białystok, 31) Zdzisław Okoniewski – Szczecin, 32) Jan Porzycki – Nowy Sącz, 33) Tadeusz Jacek Rogoża – Opole, 34) Jerzy Romanowski – Krosno, 35) Michał Rymgayłło – Koszalin, 36) Ryszard Boniński – Łódź, 37) Marian Sajnog – Jelenia Góra, 38) Witold Szulecki – Lublin, 39) Bogdan Wiński – Gdańsk, 40) Adam Wiśniewski – Gorzów Wlkp., 41) Antoni Ziółkiewicz – Toruń.

II. Informacja o zasadach wyboru Komisji

Komisja Przewodników Turystycznych wybrana została na Krajowej Naradzie Aktywu Przewodnickiego PTTK w Warszawie w dniu 18 października 1981 r. W naradzie uczestniczyło 116 delegatów środowisk przewodnickich, wybranych na wojewódzkich naradach aktywu przewodnickiego.

Narada przyjęła następujący tryb wyboru Komisji. Wojewódzkie lub międzywojewódzkie (zależnie od wielkości) środowiska przewodnickie desygnowały w głosowaniu tajnym swych przedstawicieli do składu Komisji, wg zasady 1 przedstawiciel na minimum 350 przewodników. Wybrana w tym trybie 41-osobowa Komisja, reprezentująca wszystkie środowiska przewodnickie w kraju w głosowaniu tajnym wybrała przewodniczącego.

Sztab Główny Służby Kultury Szlaku

I. Skład osobowy Sztabu

- 1) Witold Tyrakowski – Naczelnik, 2) Maria Balcerzak, 3) Józef Boguszewski, 4) Jerzy Boczyński, 5) Janusz Dziarski, 6) Anna Goszczyńska, 7) Władysław Gwardys, 8) Jerzy Koźmiński, 9) Jerzy Konarski, 10) Zygmunt Malinowski, 11) Witold Nastuszonek, 12) Jan Paweł Piotrowski, 13) Małgorzata Sikorska, 14) Henryk Walkowski, 15) Ewa Ways

- II. Sztab Główny SKS powołany został wg zasady, iż każda zainteresowana Komisja ZG PTTK rekomendowała do Sztabu Swego przedstawiciela. Taka zasada oraz skład Sztabu uzyskała akceptację Krajowej Narady Aktywu SKS, która odbyła się w dniach 16-18.X.1981 r. w Kampinosie. Wzięło w niej udział około 30 osób. Narada rekomendowała na funkcję Naczelnika Sztabu kol. Witolda Tyrakowskiego.

**z życia kół,
klubów, oddziałów**

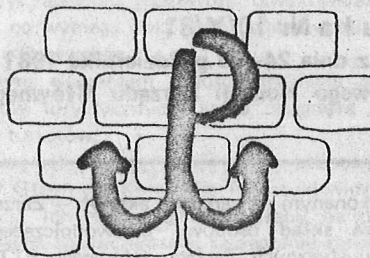
KOSZALIŃSKI AKTYW PTTK

w przeddzień II cz. Krajowego Zjazdu

Pod przewodnictwem Prezesa ZW PTTK w Koszalinie kol. K. Zielińskiego w dniu 7 listopada br. odbyła się narada aktywu turystycznego woj. koszalińskiego, poświęcona projektowi statutu stowarzyszenia, założeniom strukturalnym i zasadom polityki ekonomiczno-gospodarczej, które w czasie II cz. Krajowego Zjazdu PTTK będą przedmiotem rozważań i ostatecznego ukształtowania nowego modelu PTTK w kraju. Naradę poprzedzono szeroką konsultacją w gronie aktywu terenowego (czł. plenum ZO i czł. prez. ZO i ZW PTTK) oraz Komisji statutowych, a także w Zespole Obiektów Turystycznych, co pozwoliło na ujednoczenie stanowiska w wielu kwestiach kontrowersyjnych, tak w odniesieniu do nowego projektu statutu PTTK jak i w zakresie działalności gospodarczej dotyczących niespójnej, przynoszącej negatywne skutki, co do których listopadowy Zjazd winien zająć właściwe stanowisko.

Koszalińskie środowisko turystyczne, postanowiło aby komisje statutowe działały w dotychczasowej strukturze organizacyjnej, a przewodniczący tych komisji wchodził w skład plenum zarządów poszczególnych szczebli. Regulamin wyborczy (uchwalony przez ZG PTTK) uwzględnić powinien w władzach wojewódzkich (okręgowych) reprezentacje wszystkich oddziałów, a we władzach naczelnym (ZG PTTK) wszystkie okręgi (gł. ZO PTTK Białogard). Pełne poparcie aktywu koszalińskiego znalazły proponowane rozwiązania dotychczasowego samorządowego charakteru i autonomii towarzystwa, przez przywrócenie możliwości samofinansowania. Istotny problem w woj. koszalińskim stanowi zarządzanie bazą noclegową. Dotychczas bazą tą zarządza miejsowy Zespół Obiektów Turystycznych z tym, że pełna dyspozycyjność umiejscowiona została w Okręgowym Zarządzie Obiektów Turystycznych z siedzibą w Sopocie. Taki stan rzeczy nie sprzyja rozwojowi bazy turystycznej woj. koszalińskiego. Za właściwsze uznano w działalności gospodarczej, zorganizowanie na bazie dotychczas istniejącego Zakładu Obiektu Turystycznego i innych komórek działalności gospodarczej – Zarządu obejmującego teren działania woj. koszalińskiego. Wygospodarowane w takiej działalności środki finansowe powinny służyć realizacji działalności programowej.

W świetle wystąpień Prezesa ZW PTTK K. Zielińskiego i Sekretarza ZW H. Musielaka oraz głosów z terenu wynika, że Zarządy Oddziałów towarzystwa tam gdzie posiadają na swym terenie odpowiednią bazę i dysponują fachową kadrą, mogliby nią dysponować. Np.: w Złocieniu – ośrodek w Dłusku, w Drawsku – ośrodek w Linowie, Czaplunku – ośrodek nad jeziorem Drawskim. Inaczej ta sprawa wygląda

w takich Oddziałach PTTK jak w Darłowie, gdzie istnieje Dom Wypoczynkowy wymagający więcej nakładów niż daje to dochodów. Wszystko to wymaga elastycznego rozwiązania i głębokiego przemyślenia. Trzeba właściwie gospodarować tym co jest dziś, ze spojrzeniem perspektywicznym. Sieć tej bazy winna być określona przez władze naczelné towarzystwa, w oparciu o konsultację z Zarządami Woj. PTTK, albowiem potencjalne możliwości rozwoju turystyki w woj. koszalińskim wymagają globalnego rozważenia przez ZG PTTK, przy udziale miejscowych władz i bardziej radykalnej i skutecznej rozbudowy bazy turystyczno-wypoczynkowej.

Krytycznie ustosunkowano się do czynionych prób rozwiązania PTTK i reaktywowania Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, bo przecież PTTK wywodzi się z obu tych organizacji i kontynuuje ich tradycje.

Uczestniczący w naradzie przedstawiciel Komisji Rewizyjnej ZG PTTK, wiceprezes ZW PTTK w Szczecinie kol. Kazimierz DUDEK, wniósł do omawianej problematyki wiele cennych uwag i pozytywnie ustosunkował się do narady, zakończonej w tym przedmiocie uchwałą.

Warszawa, dnia 9.11.1981 r.

Józef KORCZAK

75-056 Koszalin

Księżnej Anastazji 9/6

W dniu 22 listopada 81 r. poznaliśmy laureatów VI Krajowego Konkursu Krasomówczego Młodzieży, który odbywał się tradycyjnie na Zamku w Golubiu. W finałach uczestniczyło 37 osób, uczniów szkół średnich, zwycięzców eliminacji wojewódzkich.

I miejsce zajęła Jolanta Korczyk reprezentantka z Bielsko Białej, II miejsce zdobył Antoni Szczepanik z Tarnowa, III – Marzena Styc z Konina, IV – Wojciech Starostecki z Gdańska, V – Joanna Kadej z Suwałk. Gratulujemy!

**CENNE ZNALEZISKA
Komisja Działalności
Podwodnej ZG PTTK**

Jezioro Powidz w województwie konińskim należy do niewielu specjalnie cenionych przez płetwonurków ze względu na czystą i przejrzystą wodę. Nad jeziorem tym w ciągu całego lata odbywają się liczne obozy szkoleniowe i wypoczynkowe, organizowane przez różne kluby nurkowania swobodnego PTTK.

W pierwszych dniach września br. nad Powidz wybrała się grupa płetwonurków z katowickich klubów PTTK. I otóż w tym właśnie jeziorze – wydawałoby się spenetrowanym wzdłuż i wszerz – tuż obok pomostu, znaleziono doskonale zachowaną dwukomorową łódź-dłubankę. Płetwonurkowie przychołowali ją na brzeg, zmierzylili, sfotografowali, poczym zatopili, gdyż cenne to znalezisko tylko tak długo nie ulegnie zniszczeniu dopóki znajduje się pod wodą. O odkryciu poinformowano natychmiast Muzeum Okręgowe w Koninie, Muzeum Archeologiczne w Poznaniu a także Naczelnika Słupczy i miejscowego komendanta MO. Jak informują nas odkrywcy, Bogdan Kreduszyński i Andrzej Drzazga, znaleźlikiem zaopiekowali się konserwatorzy. Łódź jest doskonale zachowana. Pochodzi zapewne z XIII w.

Podobne znalezisko choć w nieco gorszym stanie odkryli członkowie olsztyńskiego Klubu „Koral”-PTTK w jeziorze Kulka koło Szczytka. Łódź znajdowała się około 20m od brzegu, na głębokości 6 m. Jest to również dwukomorowa łódź o około 4 m długości. Szczegółowe badanie dna w okolicach znaleziska pozwoliło stwierdzić istnienie jeszcze dwu dalszych łodzi. Okres z którego pochodzą może być określony dopiero po szczegółowych badaniach, gdyż łodzie takie na terenie Mazur używane były jeszcze w XIX w. Wstępne badanie przeprowadzone przez V-ce dyrektora R. Odoja z Muzeum w Olsztynie wskazuje, że konserwacja będzie i długa i żmudna.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku najserdeczniejsze życzenia pomyślności i sukcesów na turystycznych szlakach wszystkim członkom i sympatykom Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego

składa Redakcja

Konto zł.: NBP V O/W
nr. 1052-1

Konto dewizowe: BANK POLSKA KASA OPIEKI
SA I O WARSZAWA
nr. 25058

**Ogólnopolskie Centrum Informacji Turystów Komunikacji
Miejskiej PTTK 00-099 W-wa, ul. Senatorska nr 37 przeka-
zało do nas komunikat Nr 15/81 z dnia 2 listopada 1981 r.**

W dniu 3 października 1981 r. podczas Rajdu Bydgoskiego została skoordynowana działalność turystyczna bratnich przedsiębiorstw komunikacyjnych na 1982 r. i ułożony plan imprez turystycznych na 1982 r.

Nazwa imprezy	Termin	Organizator	Uwagi
XXI Rajd Szlakami Wyzwolenia Szczecina	22-25 kwietnia	WPKM Szczecin	pieszy kolarski
X Rajd Górski Beskidy	koniec maja	WPK Katowice	pieszy górski
XVI Rajd Górski w Sudetach	początek czerwca	MPK Wrocław	pieszy górski
Spływ Kajakowy na Brdzie	3-10 lipca	WPK Bydgoszcz	dla kajakarzy
II Ogólnopolski Zlot Turystów Kom. Miejskiej	29.VII-1.VIII	MZK Warszawa	wielodyscyplinowy
VIII Rajd Górski w Gorcach i Pieninach	5-12 września	MPK Kraków	pieszy górski
VII Rajd im. Stefana Kaczmarka	24-26 września	WPKM Szczecin	pieszy niż. i kolarski
II Rajd Bydgoski	7-10 października	WPK Bydgoszcz	wielodyscyplinowy
„Najciekawsze osobliwości przyrody”	maj-wrzesień	Kraków Warszawa Szczecin	cykl wycieczek dla miłośników przyrody

Organizatorzy zwracają się z gorącą prośbą o wcześniejsze zgłoszenie ilości chętnych na daną imprezę co ułatwi organizację i pomoże w zaspokojeniu potrzeb. Ilości chętnych prosimy kierować bezpośrednio do organizatora lub za pośrednictwem naszego Centrum Informacji.